

MUĞLA ÜNİVERSİTESİ

MÜFREDAT REVİZYONU, ÖĞRENME KAZANIMLARI, AKTS VE İŞ YÜKÜ BELİRLEME REHBERİ

Muğla Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü

Muğla, 2011

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz dünyadaki ekonomik, toplumsal, kültürel, siyasi ve bilimsel gelişmeler, düzende rol oynayan tüm aktörlerin farklı yönlerden yeniden yapılanması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. “Bilgi Toplumu”nun da geliştiği ifade edilen bu süreçte, yükseköğretimin de yeniden yapılanmak suretiyle gelişmesi gerekli hale gelmiştir. Ayrıca küreselleşme süreciyle birlikte ise yükseköğretim kurumlarına olan talebin artması, bu kurumların hem iş dünyasıyla olan ilişkilerinin artmasına hem de rekabet yüzünden kalitenin artırılması çalışmalarına önem vermesine neden olduğu ifade edilmektedir.

Bu gelişmelerle birlikte Avrupa’da, yükseköğretim sistemlerinin sorunlu olan alanlarını tespit etmek, sorunlara çözüm üretmek amacıyla Bologna Süreci başlatılmıştır. 1999 yılında Bologna’da düzenlenen toplantıda, 29 Avrupa ülkesinin yükseköğretiminden sorumlu bakanların imza attıkları Bologna Bildirgesi’nde aşağıdaki hedefler ortaya konmuştur:

- “Kolay anlaşılır ve birbiriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve dereceleri oluşturmak (bu amaç doğrultusunda Diploma Eki uygulamasının geliştirilmesi)
- Yükseköğretimde üç aşamalı derece sistemine geçilmesi (1999’da iki aşama (lisans ve yüksek lisans) olarak belirlenen derece sistemine, 2003 yılında üçüncü derece (doktora) eklenmiştir)
- Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sisteminin (AKTS/ECTS) uygulanması
- Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak
- Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını uygulamak ve yaygınlaştırmak
- Yükseköğretimde Avrupa boyutunu geliştirmek”¹

2001 yılında Türkiye’nin de dahil olduğu süreç, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından yürütülmektedir. YÖK tarafından gerek bazı yasalar gerekse kurulan çalışma grupları ile Bologna Süreci’nin Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarına faydalı olması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bologna Süreci’nde Avrupa’da ortaya konan reform paketinin temel unsurlarından biri, yukarıda da görüldüğü üzere, ortak kredi sisteminin (AKTS) kullanılmasıdır.

¹ “Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma: 66 Soruda Bologna Süreci Uygulamaları”, Yükseköğretim Kurulu, Ankara, Kasım 2010

Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS) – European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)

Avrupa Yükseköğretim Alanında yer alan ülkelerde gerek yükseköğrenim süresince, gerekse yükseköğrenimden sonra kazanılan edinimlerin ülkeler arasında uyumlu, karşılaştırılabilir ve birbirini tamamlayabilir bir kredilendirme sistemi ile ölçülmesi kararlaştırılmış ve bu amaçla AKTS geliştirilmiştir. Sistemde öğrenim programının kredilendirilmesi, **öğrenim sonrası kazanılacak çıktılarının ve öğrenciye yüklediği çalışma yükünün esas alındığı “öğrenci odaklı”** bir şekilde belirlenmektedir. Sistemin amacı ise, öğrenme kazanımlarının ve süreçlerinin şeffaflığının artırılmasıdır.

“Hem öğrenciler için bilgilerin hem de akademik bilgilerin yer alması gereken **Ders Bilgi Formu temel bir AKTS belgesidir**. Formatının şekli üniversitelerin inisiyatiflerine bırakılmıştır. Fakat her ne şekilde olursa olsun, içindeki bilgiler **kolay ulaşılabilir, açık, güncel ve detaylı** olmalıdır. Katalog, kullanımı yaygın olan en az bir yabancı dilde yükseköğretim kurumunun internet sitesinde yayınlanıyor olmalıdır. Ders Bilgi Formu aşağıdaki konuları içermelidir:

- Kurum hakkında bilgiler
- Programlar hakkında bilgiler (programın genel tanımı, her bir dersin tanımı- dersin adı, kodu, zorunlu/seçmeli olduğu, ait olduğu seviye, kredisi (AKTS), dersi veren öğretim üyesinin adı, öğrenme kazanımları, ders içeriği, kaynakları, öğretim tekniği, değerlendirme kredileri, eğitim dili)²
- Öğrenciler için genel bilgiler³

Ders Bilgi Formu müfredat revizyonunda yapılması gereken temel çalışmalardan biridir. Fakat eklemek gerekir ki; AKTS'nin belirlenmesi ve bilgi formunun oluşturulması sürecinde, öğrenme kazanımlarının da belirlenmesi zorunludur.

Öğrenme Kazanımları Nedir?

“Öğrenme kazanımı, bir öğrenme sürecin tamamlanmasının ardından öğrenenin **neleri bileceğinin, neleri kavrayacağı ve neleri yapabileceğinin** açık gözlenebilir ve ölçülebilir biçimde tanımlanmasıdır⁴. **Öğrenme kazanımları** öğretmek temelli bakış açısından **öğrenme temelli** bir anlayışa dönüşümü vurgular. Dahası öğrenme sürecinin **öğrenci temelli** olarak tasarlanmasına yol açar. Ayrıca, öğrencilere, süreçte onlardan ne beklendiği hakkında fikir verir.

Öğrenme kazanımları “ders içeriği ya da öğretim elemanının ne yapmak istediğini belirten ifadeler **değildir**”⁵. Ayrıca, öğrenme kazanımları **dersin hedefi ve amacından farklıdır**. Öğrenme kazanımları olarak, dersin ne ifade ettiği, nereye varacağı veya dersin kısa özetinin

² bkz. Ek-1

³ “ECTS’s User’s Guide”, European Communities, Belgium 2009

⁴ “Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma: 66 Soruda Bologna Süreci Uygulamaları”, s.39

⁵ “Yükseköğretimde Yeniden...”, s.30

belirtildesinden, öğrenci temelli düşünerek öğrencinin öğrenme sürecinin sonunda ne bileceği, ne anlayabileceği, ne yapabileceğini ifade eden **yetkinliklerin** göz önüne alınması gerekmektedir. Kazanımlar dersin seviyesine (lisans, lisansüstü, doktora) uygun olarak belirlenmelidir. Fakat eğer hedef uzun süreli ise (meslek yaşantısına uzanacaksa), bu nokta da belirtilmelidir. 3 AKTS'lik bir ders için öğrenme kazanımları 5-8 arasında değişebilir.

Öğrenme kazanımları, basitten karmaşığa doğru, **anlaşılır ve net** olarak yazılmalıdır. Diğer bir deyişle, bilmek, anlamak, öğrenmek, aşına olmak, maruz kalmak, haberdar olmak gibi **belirsiz terimler kullanılmamalıdır**⁶. Bir dersin öğrenme kazanımı şu şekilde ifade edilebilir:

*"Bu dersin sonunda öğrenci; uluslararası ilişkilerin temel kavramlarını **anlatır**, uluslararası ilişkilerin aktörlerini **tanımlar** ve onların rollerini **açıklar**, uluslararası sistemde nasıl bir güç dağılımı olduğunu verilere dayanarak **açıklar**, uluslararası ilişkilerin nasıl bir siyasal sistemde cereyan ettiğini **açıklar**, uluslararası sistemdeki güç dağılımı ile devletlerin dış politikaları arasındaki ilişkiyi **analiz eder**."*

Her bir ders için belirlenen öğrenme kazanımlarının yanı sıra, programların her biri için de öğrenme kazanımların belirlenmesi gereklidir⁷. Ayrıca, program yeterliklerinin belirlenmesinden sonra, var olan müfredattaki dersler ile söz konusu yeterliklerin ilişkisi irdelenmelidir⁸.

İş Yüğü Nedir?

Öğrencinin hedeflenen öğrenme kazanımlarına ulaşabilmek için dersle ilgili olarak yaptığı çalışmaların tümüdür. Bir öğrenci için belirlenmiş dönemlik ve yıllık iş yükü aşağıdaki gibidir:

- 1 dönemlik iş yükü = 30 AKTS = 750-900 saat
- 1 akademik yıl için iş yükü = 60 AKTS = 1500-1800 saat
- 1 AKTS = 25-30 saat

Bu kapsamda, iş yükü ve AKTS'nin belirlenmesi birbirlerine paralel olarak yürüyen süreçlerdir. Dahası yukarıda kısaca açıklanan öğrenme kazanımları ise bu sürecin temel taşıdır.

Bu bakımdan iş yükü ve AKTS'nin belirlenmesinde izlenebilecek adımlar şunlardır:

1. Dersin öğrenme kazanımlarının belirlenmesi
2. Belirlenen öğrenme kazanımlarına ulaşabilmek için gerekli öğrenme aktivitelerinin belirlenmesi (seminer, proje, sunum, yazılı ödev...)
3. Uygun değerlendirme tekniklerinin belirlenmesi (1-2 ara sınav, final, quiz...)

⁶ "Yükseköğretimde Yeniden...", s.31

⁷ Örnek için Bkz. Ek-4

⁸ Örnek için Bkz. Ek-5

4. Tahmini iş yükü hesaplanırken, öğrencinin okulda geçirdiği süre, sınavlarda geçirdiği süre verilen ödevlerin yapılması için gereken süre, araştırma, proje gibi etkinlikler ve bu etkinliklere hazırlanmak için okul içi ve dışında geçirdiği süre dikkate alınmalıdır.

Belirlenen kredilerin değerlendirilmesi oldukça önemli bir çalışmadır. Öğrencilerden alınacak geri bildirimler, belirlenen kazanımların ve AKTS kredilerinin arasındaki uyumu yansıtmak açısından oldukça önemlidir. Söz konusu geri bildirimler ise öğrencilere uygulanacak anketler yoluyla elde edilmelidir.

Bu değerlendirme yönteminde, oldukça önemli bir rol oynayan anketler konusunda öğrencilerin ve personelin yeterince bilgilendirilmesi gerekmektedir. Böylelikle belirlenen kazanımlar ve kredilerin sağlanması sağlıklı bir şekilde yapılmış olacaktır.

Buraya kadar anlatılanlar özetlenirse, kısaca, müfredat revizyonu aşağıdaki adımlardan oluşmaktadır:

1. Program yeterliklerinin belirlenmesi (*düzy ve alan yeterlikleri için www.tyyc.gov.tr adresini ziyaret edebilirsiniz*) (*program yeterlikleri örneği için bkz. EK-4*)
2. Derslerin ve ders öğrenme kazanımlarının belirlenmesi (*ders öğrenme kazanımı örneği için bkz. EK-1*)
3. Ders iş yükünün ve kredilerinin belirlenmesi (*kredilendirme örneği için bkz. EK-2*)
4. Dönemlik iş yükünün belirlenmesi (*bkz. EK-3*)
5. Ders öğrenme kazanımlarının ve program yeterliklerinin karşılaştırılması (*bkz. EK-5*)
6. Program Revizyon Formuna eklenecek olan Ders Bilgi Formunun doldurulması (*bkz. EK-1*)
7. Program Revizyon Formunun doldurulması (*bkz. EK-6*)

EK-1: Ders Bilgi Formu (örnektir)

Ders Bilgi Formu (Türkçe)									
Ders Adı: Eğitim Bilimine Giriş					Ders Kodu: EBB 101			Ders Düzeyi: Lisans	
Bölüm/Program/ABD Eğitim Bilimleri									
Kredi: 4			Yıl-Dönem: 2011-2012/Güz			Seçmeli/Zorunlu: Zorunlu		Öğretim Dili: Türkçe	
Saatler/Kredi:			*Öğretim Eleman(lar)ı: bbbb aaaa (aaaa@mu.edu.tr)						
T	3	U	0	L	0	K	3	*Öğretim elemanı adı yalnızca bilgi ve iletişim amaçlı olarak verilmiştir. Her bir derse öğretim elemanı ataması, dönem başında yönetim kurulu kararı ile yapılır.	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Anlatım, soru-cevap, tartışma, grup çalışmaları									
Ders Amaçları: Öğrencilerin eğitim bilimleri hakkında genel bir bilgiye ve öngörüye sahip olmalarını sağlamak									
Ders İçeriği: <i>(her hafta için belirlenmiş olan ders içerikleri aşağıya yazılacaktır)</i>									
I. Hafta									
II. Hafta									
III. Hafta									
IV. Hafta									
V. Hafta									
VI. Hafta									
VII. Hafta									
VIII. Hafta									
IX. Hafta									
X. Hafta									
XI. Hafta									
XII. Hafta									
XIII. Hafta									
XIV. Hafta									
Beklenen Öğrenme Kazanımları: Dersin sonunda öğrenci; 1. Meslek kavramını açıklar 2. Öğretmenlik mesleğinin özelliklerini sıralar 3. Sınıf ve okul çevresini tanımlar 4. Eğitimin sosyal, politik ve ekonomik temellerini açıklar 5. Eğitimin bazı alanlarla (psikoloji, felsefe, hukuk, ekonomi) ilişkilerini yorumlar 6. Türk Eğitim Sisteminin yapısı ve genel işleyişini örnekler 7. Eğitimde alternatif bakış açılarını karşılaştırır									
Ölçme ve Değerlendirme Yöntem(ler)i: Derse devam (%5), 1 ara sınav (%15), proje ödevi (%15), final sınavı (%50)									
Ders Kitabı:									
Önerilen Kaynaklar: ...									
Ön/Yan Koşulları:									

Ders Bilgi Formu (İngilizce)

Course Name:		Course Code:	Level of Course:				
Program							
Credit:	Year-Semester:	Required/Elective:	Language:				
Hours/Credit:		Instructor(s): bbbb aaaa (aaaa@mu.edu.tr)					
T	3	U	0	L	0	C	3

Teaching Methods:**Course Objectives:****Course Content:**

I. Week	
II. Week	
III. Week	
IV. Week	
V. Week	
VI. Week	
VII. Week	
VIII. Week	
IX. Week	
X. Week	
XI. Week	
XII. Week	
XIII. Week	
XIV. Week	

Anticipated Learning Outcomes:**Assessment Method(s):****Textbook:****Recommended Reading:****Pre/Co-requisites:**

EK-2: AKTS Kredilendirilmesi Örneği⁹

Faaliyetler	Faaliyetin Sayısı	Faaliyetin Süresi (Saat)		Tahmin Edilen Ortalama İş Yüğü (faaliyet sayısı*faaliyet süresi)
		Öğretim Elemanı	Öğrenci	
Teorik Ders	14	4	4	56
Sınıf Çalışması (Uygulamalar vs)	14	2	2	28
Bireysel veya Grup Halinde Çalışma	14	2	4	42
Ödevlerin yapılması ve yazılı olarak teslimi	14	2	1	21
Dönem Projesi	1	20	10	15
Proje Sunumu	1	5	5	5
Kısa Sınav	4	1	1	4
<i>Ara Sınav</i>				
Sınav	1	2	2	2
Sınav için bireysel çalışma	1	15	13	14
<i>Final Sınavı</i>				
Sınav	1	3	3	3
Sınav için bireysel çalışma	1	25	15	20
TOPLAM İŞ YÜKÜ (Saat)				210**
Dersin AKTS Kredisi = Toplam İş Yüğü (Saat) / 30* = 210/30=7				
*30 saatlik çalışma 1 AKTS kredisi sayılmaktadır.				
**Normalizasyon gerekebilir.				

⁹ "Yükseköğretimde Yeniden...", s.45

	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ Dönemlik İş Yükü Tablosu
---	---

EK-3: Dönemlik İş Yükü Tablosu

	<i>İş Yükü</i>
<i>Ders 1</i>	140
<i>Ders 2</i>	100
<i>Ders 3</i>	180
<i>Ders 4</i>	200
<i>Ders 5</i>	90
<i>Ders 6</i>	130
<i>Ders 7</i>	140
<i>Toplam Dönem Yükü*</i>	980
<i>* 1 dönemlik iş yükünün 750-900 saat olduğu gözönüne alınırsa dönemlik iş yükünün sınırları aştığı durumlarda normalizasyona gidilebilir.</i>	

EK-4: Program Yeterlikleri (örnektir)

	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ Program Yeterlikleri Tablosu
---	--

1	İşletme alanında problem çözmeyi bilmek, analitik ve bütünsel bir bakış açısına sahip olmak ve stratejik düşünmeyi prensip haline getirmek
2	İşletme alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmek, yaşam boyu öğrenme yaklaşımını benimsemek, bilgilerini yenilemeye ve sürekli geliştirmeye yönlendirmek
3	İşletme alanında öğrendiklerini firma/kurum bünyesinde analiz etmek, yorumlamak, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarmak
4	İşletme alanında öğrendiği kavram ve düşünceleri, ulusal ve uluslararası boyutta yorumlamak, karşılaştırmalı ve disiplinler arası analiz yapıp uygulamak
5	İş hayatında kalite ve üretkenlik ilkelerini bilmek ve uygulamak
6	Inovatif/yaratıcı ve yenilikçi düşünmek, öğrenilen bilgileri sadece benzer durumlara değil, yeni ve alışılmamış ortamlara da uygulamak
7	Liderlik vasıflarını kazanmak ve başarı ile uygulamak
8	Bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk almak, açık fikirli, eleştiriye açık, yapıcı ve özgüven sahibi olmak, etkin ve verimli çalışmak
9	Bulunduğu bölgenin ekonomisini çok iyi tanımak, hem yerel hem de küresel düşünüp, öğrenileni uygulamak
10	İş etiğinin değerlerine uymanın gereğini özümsemek, işletme alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, duyurulması ve uygulanması aşamalarında her şart altında toplumsal, bilimsel ve etik değerlere sahip olmak ve uygulamak
11	Bir yabancı dili kullanarak işletme alanı ile ilgili bilgileri izlemek ve meslektaşları ile iletişim kurmak ("European Language Portfolio Global Scale", Level B1)
12	İşletme alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar programları ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanmak ("European Computer Driving Licence", Advanced Level")
13	
14	
15	

<i>Ders ...</i>															
<i>Ders ...</i>															
<i>Ders ...</i>															
<i>Ders (n)</i>															
<i>İlişki Ağırlığı</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>0: Hiç ilişki yok, 1: En Düşük, 2: Düşük, 3: Orta, 4: Yüksek, 5: En Yüksek</i>															
<i>Dersler ve yeterlikler, satır/sütun ekleyerek ve silinerek, programdaki ders ve kazanım sayısına göre ayarlanabilir.</i>															

6.								
7.								
8.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								

VI. Görüş ve Onaylar

Güncellemeden Etkilenecek Diğer Akademik Birimler*

Her ne şekilde olursa olsun önerilen değişikliklerden etkilenen akademik birim başkanlıklarının onayı zorunludur. Gerekli olduğu takdirde satır ekleyebilirsiniz.

*Programda açılan servis dersleri güncellemeden etkileneceğinden, servis dersini veren bölümün güncellemeden haberdar olması gerekmektedir. Formun bu kısmı doldurulurken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

	Akademik Birim	Bu akademik birim tarafından verilecek dersler	Toplam Sayı	Toplam Kredi	Onay (Tarih ve paraf)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
<i>Toplam:</i>					

VII. Bölüm Kurulu Onayı

Bölüm Başkanı, Unvanı/Adı		İmza		Tarih	
Kurul toplantı tarihi		Toplantı No		Karar No	

VIII. Enstitü/Fakülte/Yüksekokul/ Kurulu Onayı

Kurul Toplantı Tarihi		Toplantı No		Karar No	
Dekan/Müdür Unvanı/Adı		İmza		Tarih	

IX. Program Komisyonu Değerlendirmesi

Program Adı			Teslim Alınış Tarihi	
Ön Değerlendirme Tarihi		Alt Kurul Değerlendirme Tarihi	Üniversite Program Komitesi Değerlendirme Tarihi	

İncelenen iş			Yorumlar ve Öneriler
Üniversite Program Komisyonu	Uygun	Uygun Değil	
Sunuş:			
Genel format (formların tam olarak sunulması)			
Son tarihler			
Görüş ve Onaylar (Değişikliklerden etkilenen diğer akademik birimler, eğer ad ve diploma derecesinde bir değişiklik varsa akademik işlerden sorumlu rektör yardımcısı, eğer ek kaynak ihtiyacı varsa bütçe ve finansmandan sorumlu rektör yardımcısı ve ilgili idari birimlerin onayı gerekmektedir).			
Program:			
Üniversite program politikası ile uyumluluk			
Gereçlendirmelerin genel tutarlılığı			
Ders kodlamalarının uygunluğu			
Ders adı ve tanımlamalarının uygunluğu			
Ders adı ve tanımlamalarının dil açısından doğruluğu			
Kredi hesaplamalarının doğruluğu			
Toplam Kredi Uygunluğu			
Seçmeli Ders Oranı			
Ders yükü miktarının uygunluğu			

Öğrenme kazanımlarına dayalı kredi hesaplamalarının doğruluğu			
Derslerin dönemler arası dağılımı			
Ön ve Yan koşullar			
Derslerin verildiği bölümlerin akademik uygunluğu			

Akreditasyon:

TYYÇ'ye uygunluk			
Tabi olduğu akreditasyon kurumuna (ABET, MÜDEK, vb) uygunluğu			

Ek Yorumlar:

--

Genel Değerlendirme

☐ Kabul edilebilir	☐ Önerilen düzeltmelerden sonra kabul edilebilir	☐ Kabul edilemez
---	---	---

Rapor-Karar No:					
Komisyon Başkanı		Tarih		İmza	

X. Senato Onayı

Senato toplantı tarihi		Toplantı No		Karar No	
------------------------	--	-------------	--	----------	--

Açıklamalar:

--

(Program Revizyon Formu) EK-1: Tablo 1 (Program Revizyonu Formu Eki)

(İhtiyaç halinde ekleme yapmak suretiyle ders sütunları arttırılabilir)

Dersler	Üniversiteler					
Ders 1						
Ders 2						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders ...						
Ders (n)						

EK-8: İş Planı**MÜFREDAT REVİZYONU İŞ PLANI**

TARİH ARALIĞI	YAPILACAK İŞ	İŞİ YAPACAK BİRİM/BİRİMLER
Ekim 2011	Rehber doküman hazırlanması	UİK/BEK Başkanlığı
Ekim-Kasım 2011	BEK'e (Muğla Üniversitesi Bologna Eşgüdüm Komisyonu) sunum yapılması ve görüşlerinin alınması	UİK/BEK Başkanlığı
Kasım 2011	Senato'ya sunum yapılması ve eş zamanlı olarak resmi yazı ve rehber dokümanın birimlere gönderilmesi	UİK/BEK
Aralık-Şubat 2011	Çalışmaya başlayan birimlerdeki görevli kişilere (Fakülte Sekreteri ve öğretim elemanlarına) istek ve ihtiyaç üzerine sunum ve teknik destek verilmesi	UİK/BEK
29 Şubat 2012	Çalışmaların birimlerden CD'ye kaydedilmiş olarak, Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü bünyesinde toplanması	Birimler ve BEK
Mart 2012	Üniversite Program Komisyonunun oluşturulması ve gerekli incelemelerin yapılması	BEK ve Üniversite Program Komisyonu
Nisan 2012	Gerekli revizyonların ve düzeltmelerin yapılması	BEK/Birimler/Üniversite Program Komisyonu
Haziran 2012	Eğitim-Öğretimin bitmesiyle birlikte tüm lisans ve lisansüstü programların Senato'dan geçmesi	BEK ve Üniversite Senatosu

Yararlanılan Kaynaklar:

Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma: 66 Soruda Bologna Süreci Uygulamaları, Yükseköğretim Kurulu, Ankara, Kasım 2010

ECTS's User's Guide, European Communities, Belgium, 2009

The Shift to Learning Outcomes, CEDEFOP, Lüksemburg, 2008

Sakarya Üniversitesi Eğitim Öğretim Bilgi Sistemi, <http://www.ebs.sakarya.edu.tr/>

Hacettepe Üniversitesi, Avrupa Kredi Transfer Sistemi, Öğrenme Çıktıları Hazırlama ve Öğrenci İş Yüğü Hesaplama Kılavuzu, www.abofisi.hacettepe.edu.tr/ects_yonergesi_220410.doc

Eğitim-Öğretim Programı Güncelleme formunun hazırlanmasında Yakın Doğu Üniversitesi'nden yararlanılmıştır.

© Bu kılavuz, Muğla Üniversitesi'nde yapılacak olan müfredat revizyonunda rehber doküman olarak kullanılmak üzere, Muğla Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından 2011 yılında hazırlanmıştır.